

1. Информация за дружеството

МАК АД е акционерно дружество, регистрирано, с решение N 157 от 01.02.1994 г. на Габровски окръжен съд по фирмено дело 1388/1993г., със седалище гр. Габрово, бул. „Трети март” 9, ЕИК 817059257.

МАК АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа и е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията.

Основната дейност на Дружеството е свързана с производство на памучни и тип памучни тъкани.

Производствените мощности на Дружеството са разположени в Габрово.

Производствената дейност на дружеството се осъществява и развива в следните направления:

- Тъкани
- Конфекционирание на униформи

Съгласно действащия Търговски закон в България МАК АД има едностепенна система на управление. Съветът на директорите (СД) е от трима членове: Димитър Георгиев Бижев – Председател на СД, Йонко Бориславов Костадинов –изп. директор и Димитър Тодоров Иванов – независим член на СД.

Структура на основния капитал

Акционери	Участие	Брой акции	Номинална стойност хил. лв.
ДЮКЕР ООД, Габрово	79,66%	322,385	322
Георги Димитров Бижев	7,16%	28,988	29
КЮБИ ЕАД, Габрово	3,04%	12,300	12
Юрид.лица от ДСК Родина общо	4,66%	18,888	19
Физически лица (под 1%) общо	5,48%	22,160	23
Общо	100%	404,721	405

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Индивидуалният финансов отчет на МАК АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2017 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2018 г., не са настъпили промени в счетоводната политика, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Стандарти в сила от 01.01.2018 година

- МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приет от ЕК).
- МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приет от ЕК).
- МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приет от ЕК).

МАК АД ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

- За останалите стандарти и тълкувания, посочени по-долу, ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и трансакции:
- МСФО 2 (променен) Плащане на базата на акции – Класификация и оценяване на трансакциите базирани на плащания с акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приет от ЕК).
- МСФО 4 (променен) Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приет от ЕК).
- Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) – подобрения в МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приети от ЕК).
- МСС 40 (променен) – Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., приет от ЕК).
- КРМСФО 22 – Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г., прието от ЕК).

Стандарти влизащи в сила след 01.01.2019 година

МСФО 16 „Лизинг“ – приет от ЕС на 31 октомври 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.);

Този стандарт е с изцяло променена концепция и въвежда значителни промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите. Въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел по-достоверно представяне на тези сделки. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт МСС 17 „Лизинг“, КРМСФО 4 „Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг“, ПКР-15 „Оперативен лизинг – стимули“ и ПКР-27 „Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг“.

Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца, като ще се признава актив „право на ползване“, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. В допълнение, МСФО 16 изисква от лизингополучателите и лизингодателите да правят по-подробни оповестявания спрямо тези по МСС 17.

Преход към МСФО 16

Дружеството планира да приеме МСФО 16 като приложи модифициран ретроспективен подход, като кумулативният ефект от прилагането се признава на датата на първоначалното прилагане в началното салдо на капитала и не се преизчислява сравнителна информация. Дружеството ще избере да приложи стандарта към договори, които преди това са били идентифицирани като лизинг при прилагане на МСС 17 и КРМСФО 4. Следователно Дружеството няма да прилага стандарта към договори, които преди не бяха идентифицирани като съдържащи лизинг при прилагане на МСС 17 и КРМСФО 4.

Дружеството ще избере да използва изключенията, предложени от стандарта, за лизингови договори, за които срокът на лизинга приключва в рамките на 12 месеца и договори за лизинг, за които базовият актив е с ниска стойност.

Изменение в МСФО 9 „Финансови инструменти“ - Предплащания с негативна компенсация – (приет от ЕС на 22 март 2018 г., в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.);

КРМСФО 23 „Несигурност, свързана с данъчни третираня на данъци върху дохода“ – (приет от ЕС на 23 октомври 2018 г., в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.);

Дават се насоки за прилагане на изискванията за признаване и оценяване на МСС 12 „Данъци върху дохода“, когато съществува несигурност, свързана с данъчни третираня на данъци върху дохода (т.е. несигурност дали избраното от предприятието данъчно третиране ще бъде прието от данъчните власти съгласно данъчното законодателство). Когато съществува несигурност, предприятието признава и оценява текущи или отсрочени данъчни пасиви или активи съгласно МСС 12 като определя облагаеми печалби, данъчни загуби, данъчни основи и ставки;

Стандарти не приети за прилагане от Европейската комисия

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2015-2017)“ –(в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г., не е приет от ЕК);

Изменения в МСС 19 „Доходи на наети лица” – Изменение, съкращаване или уреждане на плана – (в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г. не е приет от ЕК);

Промени в Концептуалната рамка за финансово отчитане – (в сила за годишни периоди от 1 януари 2020 г.);

МСФО 17 „Застрахователни договори” – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. не е приет от ЕК);

Изменение в МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и в съвместно контролирани предприятия” – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. не е приет от ЕК);

Изменения в МСФО 3 “Бизнес комбинации“ – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. не е приет от ЕК);

Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ и МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“ - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. не е приет от ЕК);

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя обичайно сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 1.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1 : DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третира като “други доходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.

2.4. Приходи

Приходи по договори с клиенти

Общи положения

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху стоките или услугите се прехвърля на клиента в размер, който отразява вознаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Като цяло Дружеството е достигнало до заключение, че то е принципал в договореностите си за приходи, тъй като обикновено Дружеството контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

МАК АД ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

Дружеството признава приходи, когато удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, след като клиентът получи контрол върху този актив.

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той има търговска същност и мотив, страните са го одобрили, ангажирали са се да го изпълнят и съществува вероятност възнаграждението, на което дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

Дружеството разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

След като бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Дружеството признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Договорите на дружеството с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на който Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива). Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в признатите кумулативно приходи. Променливото възнаграждение по договор с клиент е отстъпки в цената, кредити, стимули, бонуси за резултати, право на връщане. Договорите с клиенти на дружеството не съдържат променливо възнаграждение. Цените по договори с клиенти са фиксирани цени и не съдържат променливо възнаграждение.

При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на Дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Оценяване

Признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

Приходи от услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и потребява ползите едновременно. Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложи в конкретния договор, обичайният срок за плащане на възнаграждението е до 30 дни след предоставяне на услугите.

Приходи от продажби на стоки, готова продукция и други краткотрайни активи

Приходите от продажби на краткотрайни активи и материали се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставка възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба. Обичайният срок за плащане е до 30 след доставката.

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

Други приходи/доходи

Други приходи и доходи се признават, когато се установи правото на тяхното получаване. Това са приходи от наеми, дивиденди, лихви, обещания. Приходите от наеми /оперативен лизинг/ се признават на времева база за срока на договора в съответствие с МСС 17 „Лизинг“.

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 г.

Приходите в Дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

След направен анализ на партидите на вземанията и на база възприетите критерии, ръководството на дружеството е преценило, че не съществуват условия за начисляване обезценка за кредитни загуби от просрочени вземания, на всички вземания с просрочие до 180 дни.

2.5. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степента, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Загубите, възникнали в резултат на преценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други доходи/(загуби) от дейността”.

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, разходи/загуби от сделки с инвестиции в ценни книжа и дялове и обезценки на предоставени търговски заеми.

2.6. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени по: преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка за земи и сгради;

по историческа цена на придобиване (себестойност) намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка за останалите дълготрайни материални активи.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

МАК АД ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преценка на имотите, машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на ползване по групи активи е както следва:

- сгради – 25-40 г.
- съоръжения и предавателни устройства – 5-25 г.
- машини и оборудване – 4-10 г.
- компютри и мобилни устройства – 2г.
- транспортни средства 4 г.
- стопански инвентар – 7 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв и се представя в отчета за всеобхватния доход (към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер (на резерва), и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента “преоценен резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента “неразпределена печалба” в отчета за промените в собствения капитал.

2.7. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” за периода, през който са възникнали. Реализираните приходи от инвестиционни имоти се представят в същата статия от отчета.

Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Трансфери от и към групата “инвестиционни имоти” се прави, когато има промяна във функционалното предназначение и цели на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се представя като компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се представя към “преоценен резерв – имоти, машини и оборудване” в отчета за промените в собствения капитал.

2.8. Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в дъщерни и асоциирани дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка. Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества подлежат на ежегоден преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя съответно към “финансови приходи” или “финансови разходи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.9. Материални запаси

Материалните запаси са оценени във финансовия отчет както следва:

- суровини, материали и стоки - по по-ниската от: доставната себестойност (цена на придобиване) и нетната реализируема стойност;

МАК АД ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - по по-ниската от: производствената себестойност и нетната реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привездане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи за материали и труд и приспадащата се част от общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Включването на условно постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет, определен на база обичаен средно поддържан обем, потвърждаван с плана по производството.

При употребата (влагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.10. Търговски и други вземания

Салда по договори

Търговското вземане представлява правото на Дружеството да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Като актив по договор дружеството представя правото да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиент, което не е безусловно.

Като пасив по договор дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора.

Счетоводната политика относно последваща оценка на вземания по договори с клиенти е представена в т. 2.22.

2.11. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други предоставени ресурси, последващо са оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи (лихви) или разходи през периода на амортизация или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да събере вземането си в срок над 12 месеца от края на отчетния период (*Приложение № 2.24*).

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

2.12. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за Дружеството съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Последващо оценяване

Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2018 година

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност без натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

2.13. Търговски и други задължения

Търговските и други текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

2.14. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихви) или приходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.15. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихва) на база ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън дружеството съществената част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на стоките на лизингодателя и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработения финансов доход. Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

Оперативен лизинг Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

Потенциални ефекти от прилагането на нов МСФО 16 Лизинг

Оценката на дружеството за ефекта от този нов стандарт е представена по-долу:

МСФО 16 Лизинг е новият стандарт за третиране на лизинговите договори. Той заменя МСС 17 Лизинги и свързаните с него ПКР + КРМСФО.

МСФО16 установява принципи и правила за признаване, оценка, представяне и оповестяване на лизинга.

Ефекти на отчитане при лизингополучателя

МСФО 16 установява лизингополучателите да отчитат всички лизинги по единен модел, който налага балансовото им признаване, аналогично на отчитането на финансовия лизинг по МСС17. Съгласно новия стандарт един договор съдържа лизинг, ако той прехвърля правото да се контролира ползването на даден идентифициран актив за определен период от време срещу възнаграждение. При стартирането на лизинга се признава актив, под формата на „правото на ползване“ на отдадения актив, и финансов пасив, представляващ настоящата стойност на задължението за плащане на лизинговите суми. Единствените изключения са лизингови договори с кратък срок и/или ниска стойност. Лизингополучателите ще признават разходи за лихви по лизинговото задължение и респ. амортизационен разход – за формирания актив: “право на ползване. Ако лизингополучателите изберат да ползват облекченията на стандарта за лизингови договори с кратък срок и/или на ниска стойност, то лизинговите плащания, свързани с тези договори следва да се отчитат като разходи на линеен принцип през периода на договора или на друга систематична база близка до отчитането на оперативен лизинг по МСС 17.

2.16. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползаното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ), фонд "Гарантиране вземания на работниците и служителите" (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд. Дължимите от дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”, а б)

ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи“. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиран в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.17. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и резерв **“фонд Резервен”**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от:

- положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преоценка; и
- положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани в групата “имоти, за използване в собствена дейност”, и тяхната справедлива стойност на датата, на която те се трансферират в групата на “инвестиционни имоти”.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към компонента „натрупани печалби“, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани.

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на дружеството само след прехвърлянето му към компонента "неразпределена печалба".

2.18. Финансови инструменти

2.18.1. Финансови активи

Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2018 година

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на Дружеството за неговото управление.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който Дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Оценяване

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 и издадената фактура.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:

- Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност;
- Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (с прекласификация в печалбата или загубата);
- Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (без прекласификация в печалбата или загубата);
- Финансови активи (дългови инструменти, капиталови инструменти и деривативи), оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

През текущия период Дружеството отчита финансови активи в една от тези категории – финансови активи по амортизирана стойност .

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория е най -съществена на дружеството.

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив поражда парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Ръководството на Дружеството е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, лихвоносни вземания от свързани предприятия, търговски вземания и други

МАК АД ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

вземания (т.е. вземания по търговски кредити и други) се държат от Дружеството с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви според прилагания бизнес модел.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Отписване

Финансов актив се отписва от отчета за финансовото състояние на Дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне. В този случай Дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаградението, което може да се изиска Дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

Към всяка отчетна дата то определя дали дълговият инструмент се преценява като такъв с нисък кредитен риск, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка Дружеството преразглежда вътрешния кредитен рейтинг на дълговия инструмент. В допълнение Дружеството преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 30 дни.

Дружеството счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение над .60,90,180,270 ..дни. В определени случаи, обаче, то може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Дружеството да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на търговските вземания и активите по договори с клиенти Дружеството е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството е разработило и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена взаимовръзка с процента на кредитните загуби.

Финансовите активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Класификация на финансовите активи на датата на първоначалното прилагане на МСФО 9

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

	Първоначална класификация според МСС 39	Нова класификация според МСФО 9	Първоначал на балансова стойност според МСС 39	Новабалан сова стойност според МСФО 9	Разлика отчетена в неразпреде лена печалба 01.01.2018
Финансови активи					
Търговски и други вземания	Кредити и вземания	Оценявани по амортизирана стойност	1,255	1,255	0
Вземания от свързани лица	Кредити и вземания	Оценявани по амортизирана стойност	2,803	2,803	0
Парични средства и парични еквиваленти	Кредити и вземания	Оценявани по амортизирана стойност	1,648	1,648	0
Общо финансови активи			5,706	5,706	0

Счетоводна политика приложима до 31 декември 2017 г.

Обезценката на търговски вземания се оценява на базата на модела на понесени загуби. Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност.

Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

2.18.2 Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както е описана по долу.

Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност

Тази категория е от съществено значение за дружеството. След първоначалното им признаване, Дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като “финансов разход” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна в пари и/или непарични активи се признава в печалба и загуби за периода.

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 г.

Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: заеми (кредити) и вземания и активи на разположение и за продажба. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване.

Ръководството определя класификацията на финансовите активи на Дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние/баланс/.

Обичайно Дружеството признава в отчета за финансовото състояние / счетоводния баланс/ финансовите активи на "датата на търгуване"- датата, на която то се е обвързало (посло е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията, с изключение на тези активи, които са по справедлива стойност през печалби и загуби. Последните се признават по справедлива стойност, а преките разходи по транзакцията се признават веднага в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на Дружеството, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако Дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства

2.19. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на дружеството са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2018 г. е 10 % (2017 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружеството към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (РБългария), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (РБългария), и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

Към 31.12.2018 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2018 г., която е в размер на 10% (31.12.2017 г.: 10%).

2.20. Правителствени финансираня

Правителственото финансиране представлява различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствените финансираня (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.21. Нетна печалба или загуба на акция

Нетната печалба или загуба на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Нетна печалба или загуба на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент в изготвянето на финансовите отчети и не намалява тяхната достоверност. Прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период.

Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовите отчети

Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава, или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка.

Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка.

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Дотолкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

2.22. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Обезценка на вземания

Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2018 година

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата.

Счетоводна политика приложима до 31 декември 2017 г.

Обезценката на търговски вземания се оценява на базата на модела на понесени загуби.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност.

Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

В резултат на направените прегледи и анализи през 2017 г. не е отчетена обезценка на материалните запаси .

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор.

В резултат на направените изчисления е отчетено задължение за дългосрочни доходи на персонала в размер на 111 хил.лв. (31.12.2017 г.: 80 хил.лв.) (*Приложение №28*). Актюерският доклад е изготвен от лицензиран актюер Божидар Иванов Първанов Сертификат 2-ОА/19.04.2007г.

Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни дружества. Изчисленията са направени от ръководството.

В резултат на направените изчисления през 2018 г. не е установена необходимост от признаване на обезценка .

Към датата на изготвяне на финансовия отчет ръководството на Дружеството прави оценка на способността на предприятието да продължи дейността си като действащо. При оценка дали предположението за действащо предприятие е уместно, ръководството взема предвид цяла налична информация за бъдещото, за най-малко, но без да се ограничава до 12 месеца от края на отчетния период. В резултат от оценката на ръководството, този финансов отчет е изготвен на база на принципа на действащото предприятие.

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

3.1. Приходи от продажби

Основните приходи от продажби на дружеството по географски райони включват:

	2018	2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Износ (Европа)	7,548	10,883
Вътрешен пазар	7,665	11,269
	15,213	22,152

Общите приходи от сделки с най-големите клиенти на дружеството са както следва:

	2018	<i>% от</i>	2017	<i>% от</i>
	<i>хил. лв.</i>	<i>приходите</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>приходите</i>
Клиент 1	3,887	26%	7,248	33%
Клиент 2	2,245	15%	1,799	8%
Клиент 3	2,113	14%	5,641	26%

Продажби по продукти включват следните тъкани:

	2018	2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
За униформи за военна отбрана и конфекционирани изделия	5,256	10,139
За работно облекло	493	1,100
За мебелна промишленост	1,894	689
За модна индустрия	653	269
Други	121	114
	8,417	12,311

Приходите от стоки включват вътреобщностни доставки на униформено и работно облекло, произведено и доставено на МАК АД от дъщерното дружество МАК-В ЕООД. Приходите от стоки включват:

	2018	2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Ризи униформени	3,398	4,913
Панталони и гащеризони униформени	622	2,377
Шапки униформени	1,094	452
Шалчета униформени	147	319
Рокли-работно облекло	221	
Други	612	600
	6,094	8,661

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

3.2. Други доходи

	2018	2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Приходи от наеми	285	283
Приходи от продажби на материали	258	187
Приходи от продажба на ДМА		550
Отписани задължения	24	4
Приходи от лихви по присъдени взмания		1,622
Други	8	3
	575	2,649

Приходите от наеми са от предоставени под наем инвестиционни имоти на свързани лица и трети страни. Приходите от продажба на материали са основно от продажба на полиестерно влакно, прежда и опаковачни материали.

4. Финансови приходи

	2018	2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Лихви по заеми на трети страни	2	3
Лихви по заеми на свързани лица	6	
Положителни валутно-курсови разлики	31	12
	39	15

5. Разходи за суровини, материали, консумативи

	2018	2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Основни материали	(3,148)	(4,323)
Спомагателни материали	(1,002)	(1,560)
Горивни и смазочни материали	(711)	(722)
Резервни части	(35)	(53)
Ел. енергия	(387)	(411)
Вода	(64)	(58)
Офис материали	(12)	(11)
Материали за ДМА	(174)	(232)
Оборудване, материали по проект ОП“РЧР“	(218)	
Предпазна храна	(60)	(65)
Други материали	(17)	(16)
	(5,828)	(7,451)

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

6. Разходи за външни услуги

	2018	2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Нает транспорт	(104)	(126)
Текущ ремонт, абонамент и поддр. машини и сгради	(77)	(249)
Съобщителни услуги	(29)	(30)
Застраховки	(66)	(60)
Данъци и такси	(56)	(59)
Строително-монтажни работи	(188)	(263)
Наеми	(17)	(14)
Анализ тъкани	(238)	(231)
Пречистване вода	(31)	(34)
Комисионни	(23)	(40)
Консултантски услуги	(15)	(46)
Услуги по проект ОПРЧР	(108)	
Ишлеме	(443)	(390)
Одиторски и юридически услуги	(93)	(1,554)
Обработка отпадъци	(10)	
Други	(70)	(66)
	(1,568)	(3,162)

7. Разходи за амортизации

	2018	2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Разходи за амортизации на Дълготрайни Материални Активи (ДМА)	(758)	(718)
Разходи за амортизации на Инвестиционни Имоти	(179)	(180)
Разходи за амортизации на Дълготрайни Нематериални Активи	(5)	(10)
	(942)	(908)

8. Разходи за персонала

	2018	2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Възнаграждения	(1,822)	(1,707)
Разходи за социални осигуровки	(414)	(406)
Разходи за неизползвани отпуски	(20)	(52)
Разходи за доходи на персонала при пенсиониране	(24)	(20)
	(2,280)	(2,185)

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

9. Други разходи

	2018	2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Командировки	(55)	(48)
Представителни мероприятия	(19)	(15)
Социални	(1)	(2)
Дарения	(11)	
Брак на ДМА	(76)	(60)
Отписани вземания		(48)
Неустойка по договор		(16)
Други	(9)	(14)
	(171)	(203)

10. Финансови разходи

	2018	2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Лихви по заеми		(23)
Разходи по договори за финансов лизинг	(1)	(4)
Отрицателни валутно- курсови разлики	(37)	(29)
Банкови комисионни и такси за отпуснати кредити	(14)	(22)
	(52)	(78)

11. Данък върху доходите

Основните компоненти на разхода за данък върху доходите за годините, приключващи на 31 декември 2018 г. и 31.12.2017 г. са:

	2018	2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Разходи за текущ данък	(27)	(228)
Приход/ (Разход) по отсрочени данъци	(48)	(48)
Приход/ (Разход) за данък върху доходите, отчетен в отчета за всеобхватния доход	(75)	(276)

Основните фактори за реализиране на разхода по отсрочени данъци в 2018 г е от амортизация на дълготрайни активи.

Приложимата ставка на данъка върху доходите за 2018 г. е 10% (2017 г.: 10%). През 2019 г. приложимата данъчна ставка също е 10 %.

Отсрочените данъци към 31 декември 2018 г. и 31.12.2017 г. са свързани със следното:

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

	Баланс		Отчет за всеобхватния доход	
	2018	2017	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
<i>Отсрочени данъчни пасиви</i>				
Ускорена амортизация за данъчни цели	(236)	(200)	(36)	(107)
<i>Отсрочени данъчни активи</i>				
Неползвани отпуски на персонала	7	10	(3)	1
Чл. 42 ЗКПО	1	1		
Задължения за пенсиониране	14	8	6	3
Финансиране	71	86	(15)	55
	(143)	(95)		
Приход/ (Разход) по отсрочени данъци			(48)	(48)
Отсрочени данъци нето -данъчни пасиви	(143)	(95)		

12. Имоти, машини и съоръжения

	Земи и сгради	Машини и оборудване	Разходи за придобиване	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност:				
На 1 януари 2017г.	4,346	8,001	3,669	16,016
Придобити		149	417	566
Трансфери	357	3,358	(3,715)	
Отписани	(145)	(846)		(991)
На 31 декември 2017 г.	4,558	10,662	198	15,418
Придобити		49	557	606
Трансфери	274	230	(533)	29
Отписани	(28)			(28)
На 31 декември 2018 г.	4,804	10,941	222	15,967
Амортизация:				
На 1 януари 2017 г.	2,660	7,548	-	10,208
Начислена амортизация за годината	161	556		717
Отписана	(28)	(846)		(874)
На 31 декември 2017 г.	2,793	7,258	-	10,051
Начислена амортизация за годината	158	600		758
Отписана	(23)			(23)
На 31 декември 2018 г.	2,928	7,858	-	10,786
Балансова стойност:				
На 1 януари 2017 г.	1,686	453	3,669	5,808
На 31 декември 2017 г.	1,765	3,404	198	5,367
На 31 декември 2018 г.	1,876	3,083	222	5,181

В представените отчетни стойности на земи и сградите са включени земи на стойност 463 хил лв и сгради, част от които, на стойност 1,223 хил. лв, са преоценени през 2003г и имат към 31.12.2018 г. преоценъчен резерв в размер на 173 хил. лв.

Разходи за придобиване на имоти, машини и съоръжения

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 31.12.2018 г. включват :

-разходи за СМР 159 хил.лв. (31.12.2017 г.: 102 хил.лв.);

-разходи за машини и оборудване 53 хил лв (31.12.2017: 86 хил.лв.)

-разходи за придобиване на програмни продукти - 10 хил.лв. (31.12.2017 г.: 10 хил. лв.).

Финансирането е от собствени средства.

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи, които се ползват в дейността на дружеството по групи активи е както следва:

Сгради – 80 хил.лв. (31.12.2017г.:31 хил.лв.);

Машины, съоръжения и оборудване – 5,941 хил.лв. (31.12.2017 г.: 6,554 хил.лв.);

Транспортни средства – 288 хил.лв. (31.12.2017г.: 374 хил.лв.);

Стопански инвентар – 88 хил.лв. (31.12.2017 г.: 79 хил.лв.);

Други – 146 хил.лв. (31.12.2017 г.: 143 хил.лв).

Балансовата стойност на машините и оборудването (автомобили), държани при условия на финансов лизинг към 31.12.2018 г. е 8 хил. лв. (31.12.2018 г.: 30 хил. лв.).

Във връзка с договорени заеми към 31.12.2018 г. има учредена договорна ипотека на недвижим имот с балансова стойност 304 хил лв.(31.12.2017 г.: 402 хил. лв.) .

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Към 31.12.2013 г. е извършен преглед и оценка за ценови промени на сградите, а към 31.12.2015г е извършен такъв преглед и на ключовите машините и съоръжения със съдействието на независими лицензирани оценители. Към 31.12.2018 г ръководството на дружеството отново е направило анализ на ценовите промени за ключовите му активи и е определило, че не са налице индикатори, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност или че има основание за извършване на преоценка или обезценка на активите преди изтичане на приетия обичаен период от пет години.

13. Инвестиционни имоти

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Балансова стойност на 1 януари	4,291	4,471
Придобити	12	
Отписани	(215)	
Начислена амортизация за годината	(179)	(180)
Отписана амортизация	143	
Балансова стойност	<u>4,052</u>	<u>4,291</u>
	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
На 1 януари отчетна стойност	5,242	5,242
На 31 декември отчетна стойност	5,039	5,242
Натрупана амортизация на 31 декември	<u>(987)</u>	<u>(951)</u>
Балансова стойност	<u>4,052</u>	<u>4,291</u>

Дружеството отдава за временно и възмездно ползване сгради и оборудване на дъщерни дружества и трети страни, опериращи на територията на МАК АД.

През отчетния период приходите от наем на инвестиционни имоти са 284 хил. лева (към 31.12.2017 г.: 283 хил. лв.).

Амортизациите се изчисляват на база на линейния метод за срока на полезния живот на инвестиционните имоти. Полезният живот на включените в инвестиционния имот активи е определен, както следва:

	<u>Полезен живот</u>
Сгради	40 години

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

14. Дълготрайни нематериални активи

	Права върху собствено ст	Програмни продукти	Други активи	Общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Отчетна стойност:				
На 1 януари 2017 г.	13	83	86	182
На 31 декември 2017 г.	13	83	86	182
Постъпили		22		22
На 31 декември 2018 г.	13	105	86	204
Амортизация:				
На 1 януари 2017 г.	7	72	86	165
Постъпили	1	9		10
На 31 декември 2017 г.	8	81	86	175
Постъпили	1	4		5
На 31 декември 2018 г.	9	85	86	180
Балансова стойност:				
На 1 януари 2017 г.	6	10		16
На 31 декември 2017 г.	5	1		6
На 31 декември 2018 г.	4	20		24

15. Финансови активи

Дългосрочни инвестиции в дъщерни дружества,
отчитани по себестойност

	2018	2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
МАК-В ЕООД 100%	5	5
МАК ДИВЕРС ЕООД 100%	20	20
МАК ЕЙЧ ДИ ЕООД 100%	1	1
	26	26

Дружеството е направило тест за обезценка на финансовите си активи – инвестиции в дъщерните предприятия към 31.12.2018 г. като е използвало критерии относителният дял на стойността на инвестициите в собствения капитал на дъщерните дружества. От направения анализ е видно, че дела на инвестициите в собствения капитал на дружествата, в които са направени нараства, което за ръководството на МАК АД е индикация за липса на предпоставки за обезценка.

16. Нетекущи търговски и други вземания

	2018	2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Вземане по предоставен заем св. лица	28	27
Вземане по предоставен заем тр. страни	50	
	78	27

17. Материални запаси

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Материали (по себестойност)	1,943	1,949
Стоки (по себестойност)		278
Минус: Натрупана обезценка на стоки		
Стоки (по по-ниската от себестойност и нетна реализируема стойност)		278
Незавършено производство	897	185
Продукция	2,207	1,975
	<u>5,047</u>	<u>4,387</u>

Ръководството на Дружеството счита, че към 31.12.2018 г. материалните запаси могат да бъдат реализирани поне по тяхната себестойност.

18. Текущи търговски и други вземания

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Търговски вземания нетно	719	248
Търговски вземания от свързани лица	424	3,577
Предоставени аванси	287	112
Съдебни вземания	2	83
Предплатени разходи(застраховки и абонаменти)	30	28
Вземания по предоставени депозити за гаранции	70	
Други		10
	<u>1,532</u>	<u>4,058</u>

Търговските вземания не са лихвоносни и обикновено са със срок на плащане до 15-90 дни.

Вземанията по депозити за издадени банкови гаранции са: в лева – 6 хил.лв. (31.12.2017 г.: 5 хил.лв) и в евро – 64 хил. лв. (31.12.2017 г.: 0 хил. лв.).

Ръководството е преценило на база направен анализ съобразно критериите за риск от кредитни загуби, че такива не съществуват към 31.12.2018 г.

19. Данъци за възстановяване

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
ДДС за възстановяване	11	30
	<u>11</u>	<u>30</u>

20. Парични средства и краткосрочни депозити

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Парични средства в разплащателни сметки	2,211	1,369
Парични средства в брой	23	5
Блокирани парични средства във връзка с издадени акредитиви	51	274
	<u>2,285</u>	<u>1,648</u>

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

Паричните средства в банкови сметки се олихвяват с плаващи лихвени проценти, базирани на дневните лихвени проценти по банкови депозити. Към 31.12.2018 г. справедливата стойност на паричните средства и краткосрочни депозити е 2,285 хил. лв. (31.12.2017 г. : 1,648 хил. лв.).

Паричните средства в каса са в лева и евро.

Паричните средства по разплащателните сметки са: в лева – 349 х.лв. (31.12.2017 г.: 652 хил.лв.), в евро – 1,843 хил.лв. (31.12.2017 г.: 717 хил. лв.), в щатски долари – 19 хил.лв. (31.12.2017 г.: 0 хил.лв.) .

Блокираните паричните средства по издадени акредитиви в щатски долари и са в размер на 51 хил. лв (31.12.2017 г. : 274 хил. лв.).

21. Основен капитал и резерви

Основен капитал

Собственият капитал на Дружеството се състои от:

Основен капитал включващ :

Регистриран капитал – представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация.

Невнесен капитал – представлява невнесената част от основния капитал по номинален размер.

Изкупени собствени акции- представени по стойността платена за обратното придобиване.

Регистриран капитал

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
404.721 броя обикновени акции с номинална стойност 1 лв. всяка	405	405
<i>в т.ч държани от миноритарни акционери</i>	41	41

Всички обикновени акции са изцяло платени.

Изчисляването на дохода на акция към 31.12.2018 се извършва на база на нетната печалба и средно претегления брой акции към 31.12.2018. Нетния Доход на акция е 0,76 лв. (31.12.2017г : 5,29 лв.)

Резерви включващи:

Общи резерви – образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на РБългария и устава на дружеството.

Допълнителни резерви – образувани по решение на общото събрание на дружеството от разпределение на финансов резултат и ревалоризация на активи и пасиви /преизчисление за свръхинфлация / към 31.12.1997г.

Резерв от последващи оценки на активи - формиран от извършвани преоценки на активи до 01.01.2002г по действащото законодателство и еднократна оценка на активи към 01.01.2003г.

Дружеството е приело счетоводна политика да отразява корекции от промяна на счетоводна политика и фундаментални грешки чрез коригиране на салдото на неразпределената печалба в отчетния период.

Резерви

	Резерв от последващ и оценки	Общи резерви	Други резерви	Общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
На 1 януари 2017 г.	200	13	8,321	8,534
Други намаления	(11)			(11)
На 31 декември 2017 г.	189	13	8,321	8,523
Фонд Резервен		40		40
Други намаления	(16)			(16)
На 31 декември 2018 г.	173	53	8,321	8,547

Финансов резултат включващ:

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

Неразпределена към датата на финансовия отчет натрупана печалба от предходни периоди.
Непокрита към датата на финансовия отчет натрупана загуба от предходни периоди.
Печалба/загуба от периода.

Основната цел на управлението на капитала на Дружеството е да се осигури стабилен кредитен рейтинг и капиталови показатели, с оглед продължаващото функциониране на бизнеса и максимизиране на стойността му за акционерите.

Дружеството следи собствения си капитал чрез реализирания финансов резултат. За отчетния период структурата е както следва:

Финансов резултат	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Неразпределена печалба	2,515	3,241
Нетна печалба	308	2,144
	<u>2,823</u>	<u>5,385</u>
Среднопретеглен брой акции	404 721	404 721
Нетен доход на акция	0,76	5,29

22. Дългосрочни банкови заеми

През 2016 г са сключени договори с Банка ДСК за:

- инвестиционен кредит в размер 1,300 хил. евро, при лихвен процент тримесечен EURIBOR плюс надбавка 1,9%, гратисен период 12 месеца и срок на погасяване 5 години. Кредитът е изцяло погасен към 31.12.2017 предсрочно.

- овърдрафт в размер 700 хил евро при лихвен процент триомесечен EURIBOR плюс надбавка 1,9% и срок на погасяване 1 година. През 2018г. е подписан анекс за още една година до 18.05.2019 г. Няма усвоена сума по главница към 31.12.2018 г. (31.12.2017: 0).

23. Нетекущи търговски и други задължения

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Задължения по финансов лизинг	1	43
Задължения за доходи на персонала нетекуща част	111	80
	<u>112</u>	<u>123</u>

24. Правителствени финансираня

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Финансиране за ДМА по ОП „Иновации и конкурентноспособност дългосрочна част	562	862
Финансиране за ДМА по ОП „РЧР“		4
	<u>562</u>	<u>866</u>

Финансирането е по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие за проект „Подобряване на производствения капацитет и повишаване на експортния потенциал на "МАК" АД - Габрово“

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

	31.12.2018			31.12.2017		
	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
			Хил. Лв.			Хил. Лв.
Придобиване на машини и оборудване за тъкачно производство	562	150	712	866	-	866
Придобиване на МŞО за производство				4	-	4
	562	150	712	870		870

Краткосрочната част от финансиранята ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние и е представена като „Правителствени финансираня“.

25. Текущи търговски и други задължения

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Търговски задължения към трети лица	529	613
Търговски задължения към свързани лица	4,420	3,400
Получени аванси от клиенти	47	51
Задължение по финансов лизинг текуща част	21	
Задължение за дивидент	142	
Вюноски по застраховки	14	
Други	2	2
	<u>5,175</u>	<u>4,066</u>

Посочените по-горе търговски задълженията не са лихвоносни и обичайно, се уреждат в 30 или 90 дневен срок. Задълженията към доставчици са текущи, безлихвени и са за получени материали и услуги. Дружеството няма просрочени търговски задължения.

26. Данъчни задължения

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Корпоративен данък	10	54
Данък по ЗДДФЛ тр. договори	30	30
Данъци върху разходи	4	
	<u>44</u>	<u>84</u>

Данъчните и осигурителните задължения са лихвоносни и се уреждат в законово установените срокове.

27. Задължения към персонала

	2018	2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Задължения за работна заплата	116	109
Задължения за неизползвани отпуски	55	107
Задължения за доходи на персонала текща част	32	
Задължения към осигурителни институции	72	77
	275	293

28. Доходи на персонала при пенсиониране

Съгласно българското трудово законодателство, Дружеството е задължено да изплати на служителите си при пенсиониране от две до шест брутни месечни заплати в зависимост от прослужения стаж в предприятието. Ако служител е работил в МАК АД в продължение на 10 години, той получава шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по - малко от 10 години – две брутни месечни заплати. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран.

Компонентите на разходите за доходи на персонала при пенсиониране, посочени в актюерските доклади и признати в отчета за доходите и задълженията, признати в баланса към 31.12.2018 г. и 31.12.2017 г. са обобщени по-долу:

Разходи за доходи на персонала при пенсиониране

	31.12.2018	31.12.2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Разходи за текущ стаж	(19)	(19)
Разходи за лихви	(1)	(1)
Разходи за минал стаж - условни доходи	(4)	
Нетни актюерски /загубипечалби признати през годината		
Компоненти на разходите по планове с дефинирани, признати в отчета за доходите	(24)	(20)

Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч.

	31.12.2018	31.12.2017
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Актюерски печалби/загуби от промени в демографските предположения		
Актюерски печалби/загуби от промени във финансовите предположения	5	2
Актюерски печалби/загуби от корекции, дължащи се на минал опит	40	25
Компоненти на разходите по планове с дефинирани, признати в други компоненти на всеобхватния доход	45	27

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

Промените в настоящата стойност на задължението за доходи на наети лица при пенсиониране са както следва:

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	80	53
Разходи за лихви	19	19
Разходи за текущ стаж	1	1
	4	
Изплатени доходи на персонала	(6)	(20)
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч.		
Актюерски печалби/загуби от промени в демографските предположения	0	
Актюерски печалби/загуби от промени във финансовите предположения	5	3
Актюерски печалби/загуби от корекции, дължащи се на минал опит	40	25
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	<u>143</u>	<u>80</u>

Основните предположения, използвани от актюера, при определяне на задълженията за доходи на наети лица при пенсиониране са посочени по-долу:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Норма на дисконтиране	1,25%	2,0%
Текучество на персонала	(t;10;4;1)	(t;10;4;1)
Бъдещо увеличение на възнагражденията	5%	5%

29. Оповестяване на сделки със свързани лица

Предприятие с контролно участие в Дружеството

82,70% от акциите на МАК АД се притежават пряко и непряко от Дюкер ООД, Габрово. Останалите 17,3% от акциите се притежават от физически и юридически лица.

Други свързани лица

Дружеството оповестява сделки със следните свързани лица, свързани с обичайната дейност на дружествата:

1. МАК-В ЕООД, Габрово
2. ДЮКЕР ООД, Габрово
3. МАК ЕЙЧ ДИ ЕООД, Габрово

През отчетният период МАК АД не е сключвало сделки със свързани лица, които да са извън обичайната дейност на Дружеството, както и със съществено отклонение от пазарните условия.

Общата сума на сделките със свързани лица и дължимите салда за текущия и предходен отчетен период са както следва:

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

		Продажби на свързани лица	Покупки от свързани лица	Суми, дължими от свързани лица	Суми, дължими на свързани лица
		Продажби на свързани лица <i>хил. лв.</i>	Покупки от свързани лица <i>хил. лв.</i>	Суми, дължими от свързани лица <i>хил. лв.</i>	Суми, дължими на свързани лица <i>хил. лв.</i>
Продажби на / покупки от свързани лица					
<i>Свързани лица</i>					
МАК ДИВЕРС ЕООД	2018				19
	2017	780	324	414	355
МАК В ЕООД	2018	2,138	5,447	64	4,401
	2017	5,641	7,972	2,803	3,044
МАК ЕЙЧ ДИ ЕООД	2018			360	
	2017	64	32	360	
		<i>Начислени лихви</i>	<i>Платени лихви</i>	<i>Вземане по заеми</i>	<i>Задължения по заеми</i>
МАК ЕЙЧ ДИ ЕООД заеми	2018	1		27	
	2017	3		27	
Дюкер ООД заеми	2018	5	5	-	-
	2017	-	-	-	-

Условия на сделките със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се извършват по договорени цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени (с изключение на заемите) и уреждането им се извършва с парични средства. За вземанията от или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции. Вземанията от свързани предприятия към 31.12.2018 г. са със срок за плащане от 30 до 180 дни, а на задълженията от 30 до 90 дни. Дружеството не е извършило обезценка на вземания от свързани лица към 31.12.2018 г. (2017 г.: 0). Преглед за обезценка се извършва всяка финансова година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице и пазара, на който то оперира.

Получени/предоставени заеми

На 01.08.2014 г. Дружеството е отпуснало револвиращ заем без обезпечение към дъщерното си дружество МАК ЕЙЧ ДИ ЕООД, гр. Габрово с падеж 31 декември 2017 г. и ефективен лихвен процент 7%, без обезпечение. Към 31.12.2018 г. неиздължена сума е в размер на 28 хил. лв., от които 16 хил. лв. главница и 12 хил. лв. лихва.

На 30.07.2018 г. Дружеството е отпуснало на мажоритарният акционер Дюкер ООД, гр. Габрово по договор за заем сума в размер на 1,330 хил. лв., с ефективен лихвен процент 6%, без обезпечение, с падеж 31.08.2018 г. Кредитът е погасен 28.08.2018 г. и договорът е приключен.

30. Ангажименти и условни задължения

Финансов лизинг

Дружеството е сключило договори при условията на финансов лизинг за три автомобила. Към 31.12.2018 г. остатъкът на задълженията по договорите за финансов лизинг са 22 хил. лв.

Към 31 декември 2018 г. има издаден банкова гаранция в полза на трети лица – МВР, Македония на стойност 32 хил. евро.

МАК АД ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2018 г.

Ръководството на Дружеството не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили корекции във финансовия отчет към 31 декември 2018 г.

Правни искове

Към 31.12.2018 г. делото срещу ЗАД Булстрад Виена Иншурънс Груп е приключило. МАК АД е обжалвало решението на съда за частично плащане с размера на отказа за изплащане на цялата сума по иска. На 31.07.2018г. ВКС и издал определение 539/31.07.2018г. с което не допуска касационно обжалване на решението на САС. С това делото е приключило окончателно.

31. Цели и политика за управление на финансовия риск

Основните финансови пасиви на Дружеството включват лихвоносни заеми и привлечени средства, и търговски задължения. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Дружеството. Дружеството притежава финансови активи като например, търговски вземания и парични средства и краткосрочни депозити, които възникват пряко от дейността.

Към 31.12.2018 г., както и през 2017 г., Дружеството не притежава и не търгува с деривативни финансови инструменти.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Дружеството са пазарен риск, лихвен риск, ликвиден риск, валутен риск и кредитен риск. Политиката, която ръководството на Дружеството прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Пазарен риск

Пазарният риск е свързан с вероятността за неблагоприятни промени в пазарната конюнктура – ценовите равнища на продуктите, които произвеждат дружествата, обема на търсене и предлагане, конкурентната среда. Дружеството не е изложено на съществен ценови риск от негативни промени в доставните цени на материали и резервните части. Досегашната практика показва, че движението на цените е плавно и предвидимо – определя се предимно от появата на нови или подобрени продукти.

Лихвен риск

Дружеството е изложено на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение краткосрочните и дългосрочни си финансови пасиви с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Дружеството е да управлява разходите за лихви чрез използване на финансови инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти.

Основните финансови инструменти са различни от деривативи, включват банкови заеми, облигации, финансови лизинги, парични средства и депозити. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на дружеството. Дружеството притежава и различни други финансови инструменти, като например вземания по продажби и задължения към доставчици, които възникват пряко от дейността.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Дружеството да не е в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Тя провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матурирещите граници на активите и пасивите на дружествата. Това е способността им да изплащат текущите си задължения с наличните краткотрайни активи. Дружеството поддържа достатъчно парични средства по разплащателните си сметки, за да може да погасява текущите си задължения в срок, но поради дългия период на обръщение на материалните запаси понякога изпитва затруднения.

Ефективното управление на ликвидността на Дружеството предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез поддържане на неизползвани разрешени кредитни линии и краткосрочно финансиране от свързани лица.

Валутен риск

Дружеството извършва покупки, продажби, предоставяне и получаване на заеми в чуждестранни валути – евро, щатски долари и швейцарски франкове. Основната част от тези операции се осъществяват в евро. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Дружеството е минимален. Дружеството осъществява покупки на материални запаси и услуги в щатски долари и швейцарски франкове, които са под 1% от общия обем на покупките. Следователно, експозицията на Дружеството към риска от промени във валутния курс на лев/щ.долар и лев/швейцарски франк не е значителна.

Кредитен риск

Дружеството търгува единствено с утвърдени, платежоспособни контрагенти. Неговата политика е, че всички клиенти, които желаят да търгуват на отложено плащане, подлежат на процедури за проверка на тяхната платежоспособност. Освен това, салдата по търговските вземания се следят текущо, в резултат на което експозицията на Дружеството по трудносъбираеми и несъбираеми вземания не е съществена. Дружеството отчита съществени транзакции и вземания по продажби от свързани лица. Съществените експозиции се очаква да бъдат уредени в хода на нормалния кредитен срок.

Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Дружеството, като например, парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозицията на Дружеството, произтичаща от възможността неговите контрагенти да не изпълнят своите задължения.

Максималната кредитна експозиция на Дружеството по повод на признатите финансови активи, възлиза на съответната им стойност по баланса към 31 декември 2018 г.

32. Събития след отчетната дата

Не са настъпили събития след 31.12.2018 г., които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Дружеството за отчетния период.